

Briuselis, 25/05/2010  
C/2010/ 3266

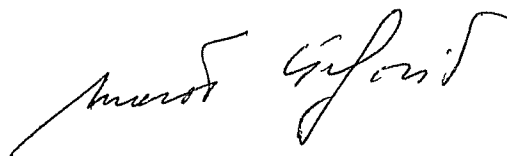
Gerb. Pirmininke,

Europos Komisija norėtų padėkoti Lietuvos Respublikos Parlamentui už jo nuomonę dėl dokumento COM (2009) 363 „Reglamento dėl dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių, kuriuo panaikinama Direktyva 2004/67/EB, pasiūlymas“ ({SEC (2009) 977}, {SEC (2009) 978}, {SEC (2009) 979}, {SEC (2009) 980}, {SEC (2009) 981}).

Atsižvelgdami į Komisijos sprendimą skatinti nacionalinius parlamentus reaguoti į jos pasiūlymus, kad pagerėtų politikos formavimo procesas, džiaugiamės galimybe atsakyti į Jūsų pastabas. Pridedu Komisijos atsakymą, kuriame, tikiuosi, rasite vertingos Jūsų svarstymus papildančios informacijos.

Nekantrauju ateityje ir toliau plėtoti mūsų politinį dialogą.

Pagarbiai



Česlovui Vytautui STANKEVIČIUI  
Europos reikalų komiteto  
pirmininkui  
Lietuvos Parlamentas  
Gedimino pr. 53  
LIETUVA (LITHUANIA)



EUROPOS KOMISIJA

## **EUROPOS KOMISIJOS PASTABOS DĖL LIETUVOS PARLAMENTO NUOMONĖS DĖL REGLAMENTO DĖL DUJŲ TIEKIMO SAUGUMO UŽTIKRINIMO PRIEMONIŲ, KURIUO PANAIKINAMA DIREKTYVA 2004/67/EB (COM(2009)363), PASIŪLYMO**

Europos Komisija palankiai vertina Lietuvos Respublikos Seimo Europos reikalų komiteto 2010 m. sausio 15 d. pateiktą nuomonę dėl Reglamento dėl dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių, kuriuo panaikinama Direktyva 2004/67/EB, pasiūlymo. Europos Komisija dėkinga už Lietuvos Parlamento ir visų pirma Europos reikalų komiteto išreikštą susidomėjimą šiuo klausimu, kuris ypač svarbus siekiant užtikrinti energetinį saugumą ir Europos piliečių gerovę.

Vienas svarbiausių Europos energetikos politikos tikslų – įvairinti energijos šaltinius, maršrutus ir sandorių šalis, taip pat gerinti jungtis, kad sumažėtų energetinė priklausomybė ir būtų sukurta energijos vidaus rinka. Šiais principais grindžiama Antroji strateginės energetikos apžvalga, taip pat Baltijos energijos rinkos jungčių planas (BEMIP) bei vėlesnis Komisijos pasiūlymas dėl reglamento, kuriuo peržiūrima dujų tiekimo saugumo ES teisinė sistema.

Po Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) įsigaliojimo pastarojo pasiūlymo teisiniu pagrindu tapo SESV 194 straipsnio 2 dalis. Šiuo straipsniu nustatomas konkretus teisinis pagrindas imtis priemonių Sąjungos energetikos politikos srityje, kad būtų užtikrintas energijos rinkos veikimas bei tiekimo saugumas Sąjungoje ir sustiprintos jungtys. Todėl Sąjungos priemonės priimamos laikantis valstybių narių solidarumo principo. Pasiūlytu reglamentu siekiama sukurti naują visapusišką teisinę sistemą, skirtą krizių dujų tiekimo srityje prevencijai ir valdymui. Jame numatytas infrastruktūros standartas (N-1) pagrįstas mūsų atlikta galimų tiekimo sutrikimų scenarijų analize ir per 2009 m. sausio mėn. krizę įgyta patirtimi. Pasiūlytu reglamentu taip pat atsižvelgiama į poreikį ryžtingiau plėtoti dujų infrastruktūrą nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis, kad būtų užtikrinta didesnė įvairovė ir geresnės jungtys – svarbiausios gerai veikiančios ES dujų vidaus rinkos sąlygos. Dujas reikėtų tiekti ten, kur yra didžiausias poreikis, atsižvelgiant į pasiūlos ir paklausos signalus. Investicijų į dujų infrastruktūrą tikimasi iš įvairių dalyvių ir šaltinių – ir viešųjų, ir privačiųjų.

Reglamentu taip pat nustatoma investicijų sąnaudų padengimo sistema (6 straipsnis), įskaitant tarpvalstybines investicijas, tačiau nenumatomi konkretūs finansavimo būdai. Pagrindinis metodas – principas „vartotojas moka“, bet gali būti taikomas ir mokesčių mokėtojo principas. Tačiau projektams, kuriais prisidedama prie tiekimo saugumo, galėtų būti skirta finansinė parama vykdamas konkrečių sričių ES politiką.

Per artimiausius 12 mėnesių Komisija pateiks naują energijos infrastruktūros priemonę, kuria bus persvarstyta TEN-E politika ir atsižvelgta į prioritetines infrastruktūros sritis, nustatytas

Antrojoje strateginės energetikos apžvalgoje, taip pat ir Baltijos energijos rinkos jungčių plane (BEMIP) ir Žaliojoje knygoje dėl energijos tinklų ateities. Tai padės išlaikyti ryžtingą naujų infrastruktūros projektų, kaip antai BEMIP, įgyvendinimo tempą, jį spartinant lėšomis pagal Europos energetikos programą ekonomikai gaivinti.

Sutartimi dėl Europos Sąjungos veikimo Europos Sąjunga įpareigojama vykdyti „solidarumo dvasia“ grindžiamą energetikos politiką. Pasiūlytas reglamentas grindžiamas atsakomybės ir solidarumo principais, juo nustatomi bendri valstybių narių infrastruktūros ir tiekimo standartai. Visų pirma valstybės narės turi garantuoti, kad dujų tinklas būtų sukurtas taip, kad, nustojus veikti didžiausiai infrastruktūrai (N-1 taisyklė), būtų patenkinti visi valstybės narės poreikiai. Reglamento projektu valstybėms narėms suteikiama galimybė lanksčiai laikytis standartų taikant įvairias priemones (pvz., infrastruktūros plėtotė, regionų bendradarbiavimas ir kitos poreikių patenkinimo galimybės), kartu laikantis subsidiarumo principo.

Kaip pabrėžta Direktyvos 2009/73/EB 6 straipsnyje ir Reglamento (EB) Nr. 715/2009 12 straipsnyje, regionų bendradarbiavimas yra svarbi solidarumo principo išraiška ir kartu esminė šio reglamento idėja. Reglamento pasiūlyme nustatomas rizikos vertinimas (8 straipsnis); prevenciniai ir ekstremaliųjų situacijų valdymo veiksmų planai (4, 5 ir 9 straipsniai), infrastruktūros ir tiekimo standartai (6 ir 7 straipsniai) ir Sąjungos bei regionų reagavimo į ekstremalias situacijas nuostatos (10 straipsnis). Ši sistema leis įgyvendinti regionų bendradarbiavimo mechanizmus, kurie pabrėžiami Lietuvos Seimo nuomonėje.

Sąjungos lygmeniu reglamento projekte reikalaujama, kad Komisija užtikrintų šių planų nuoseklumą, visų priemonių, kurių ėmėsi valstybės narės, derinimą, solidarumo principo laikymąsi ir energijos vidaus rinkos apsaugą. Šios nuostatos leidžia Komisijai tinkamai reaguoti į įvairias situacijas, visų pirma pažeidžiamiausiuose regionuose. Komisija gali lanksčiai taikyti kriterijus, pagal kuriuos paskelbiama Sąjungos lygmens ekstremalioji situacija. Sąjungos lygmens ekstremalioji situacija skelbiama, jei nutrūksta daugiau kaip 10 proc. Bendrijos dujų kiekio importas – šis rodiklis sumažinamas, palyginti su dabartiniais 20 proc., remiantis per paskutinę krizę įgyta patirtimi ir atsižvelgiant į naujų valstybių narių įstojimą. Reglamento projektu taip pat siūloma sukurti krizės valdymo grupę, susidedančią iš nacionalinių krizės valdytojų, ir stebėsenos darbo grupę, kuri prireikus veiktų už ES ribų.

Pasiūlytu reglamentu nenumatyti Sąjungos prevencinių veiksmų ir Sąjungos ekstremaliųjų situacijų valdymo veiksmų planai. Komisija netiki metodu „iš viršaus į apačią“ ir palaiko nacionaliniais ir regioniniais planais pagrįstą reagavimą. Kaip siūloma Seimo nuomonėje, tais atvejais, kai pagal 14 straipsnį reikės pateikti stebėsenos ataskaitą, Komisija galės įvertinti papildomų priemonių poreikį, siekiant didesnio dujų tiekimo ES saugumo.

Europos Komisija turės omenyje Lietuvos Respublikos Seimo nuomonę ir pasiūlymus dėl infrastruktūros finansavimo, regionų bendradarbiavimo, jungčių su izoliuotais regionais ir rinkomis ir Komisijos vaidmens, taip pat dėl Bendrijos lygmens ekstremaliosios situacijos paskelbimo. Šiais klausimais grindžiamas Komisijos pasiūlymas ir dėl jų išsamiai diskutuota su pagrindinėmis suinteresuotosiomis šalimis, dujų pramonės bei vartotojų atstovais ir valstybėmis narėmis. Diskusijos tęsiamos vykdant teisėkūros procedūrą Taryboje ir Europos Parlamente, kartu siekiant jas kuo greičiau užbaigti, kad būtų sustiprinti Sąjungos gebėjimai ateityje reaguoti į dujų tiekimo sutrikimus.